

Česká republika

Česká školní inspekce

**Jihomoravský inspektorát - oblastní pracoviště
Brno**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Brno, Tišnovská 169

614 00 Brno, Tišnovská 169/1791

Identifikátor školy: 600 107 400

Termín konání komplexní inspekce: 11. až 13. dubna 2003

Čj.:	124 038 /2003-11026
Signatura:	kl2aw111

CHARAKTERISTIKA SPECIÁLNÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY

V září 2002 byly připojeny k stávající Mateřské škole Brno, Tišnovská 169 (MŠ) dvě třídy, včetně učitelek, z uzavřené MŠ Trávníky. Zřizovatelem, v současné době pětiletá mateřská škola, je Statutární město Brno, Městská část Brno-sever. K 1. lednu 2003 je škola příspěvkovou organizací. Umístěna je v účelové budově pavilónového typu uprostřed sídliště. Kapacita budovy školy je 124 dětí, ke dni provedení inspekce bylo zapsáno 111 dětí do věkově smíšených tříd. Součástí MŠ je školní jídelna, která nebyla předmětem inspekční činnosti. Provoz školy je od 6:30 do 16:30 hodin.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce celé mateřské školy
- materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce celé mateřské školy
- hodnocení průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v celé mateřské škole

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ –VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Výchovně vzdělávací práci ve třídách zajišťuje deset pedagogických pracovníků a všechny splňují předepsanou odbornou a pedagogickou způsobilost. Dvě z nich, které jsou v důchodovém věku, pracují na zkrácený úvazek. Promyšlené je rozvržení doby práce při překrývání učitelek. Vzhledem k jejímu efektivnějšímu využití jsou pedagogickým pracovníkům stanoveny nepravidelné (postupné) nástupy a ukončení přímé práce u dětí. Souběžné působení učitelek vhodně slouží především k zajištění bezpečnosti dětí.

Ředitelka MŠ má dobrý přehled o současných trendech v oblasti předškolní výchovy. Při vedení zaměstnanců respektuje jejich individualitu a zapojuje je do tvorby školního vzdělávacího programu. Způsob vedení a motivování pracovníků je promyšlený, směřuje k naplňování stanovených záměrů MŠ. Ředitelka k tomu využívá dostatečně četné pedagogické rady, z jejichž zápisů bylo zřejmé, že se zabývají ve značné míře pedagogickou problematikou. Také cíleně vybírané vzdělávání učitelek, kdy částečně respektuje jejich zájem, ale především dbá na soulad s potřebami školy, k tomu výrazně přispívá. Pro pravidelné hodnocení kvality práce učitelek má stanovena kritéria.

Pro sledování úrovně práce s dětmi a plnění povinností jednotlivých pracovníků ředitelka vytvořila funkční plán kontrol i hospitačních činností. Je plněn jednak pravidelnými krátkými vstupy do tříd, ale také systematickým sledováním a vyhodnocováním výchovně vzdělávací práce s dětmi. Při hospitacích má ředitelka stanoveny cíle, které se jí ale nedaří vzhledem k jejich šíři vždy postihnout. Přesto je hospitační činnost prováděna velmi dobře a dává ředitelce dostatek poznatků jednak k dalšímu plánování činnosti školy, ale především k odbornému vedení učitelek.

Organizace provozu školy je promyšlená, jasně stanovená a umožňuje bezproblémový chod. Veškeré informace pro pracovníky školy i pro rodiče jsou obsaženy v různých řádech a dalších dokumentech, mnohdy se však některé zbytečně opakují. Jsou v nich zpracovány povinnosti dětí, rodičů i pracovníků školy a částečně i jejich práva. Kompetence a zodpovědnost

jednotlivých pracovníků jsou dány. Informační systém uvnitř školy i vně je zajištěn a funguje velmi dobře. Jeho základem je osobní kontakt pracovníků mezi sebou a s rodiči při předávání dětí, kdy se učitelky a rodiče vzájemně informují o stávajícím stavu dítěte. Také vlastní časopis, který si MŠ vydává, plní svou funkci. K dobré spolupráci s rodinou přispívají různé aktivity pořádané školou ve spolupráci s neregistrovaným Klubem rodičů, vzniklým z podnětu některých rodičů. Spolupráce s obcí, se základní školou a pedagogicko psychologickou poradnou je pro všechny subjekty vyhovující.

Celkově byly personální podmínky hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE

Prostorové podmínky školy jsou velmi dobré. Velkou výhodou je přízemní budova školy, nevýhodou je rozlehlost objektu a tím obtížnější komunikace mezi jednotlivými třídami přesto, že některé jsou průchozí. V průběhu prázdnin byl urychleně upravován prostor pro další třídu. Podmínkou bylo zachování tělocvičny a kreslárny, které již byly na škole vybudovány. Jejich využití, vzhledem k plněnému programu školy, kdy se činnosti vzájemně prolínají, je poměrně malé. Stávající rozdělení tříd není pro všechny optimální. Třída, z jejíž jedné části byla vybudovaná výše uvedená tělocvična, má stísněné prostorové možnosti. Na druhé straně jsou dvě místnosti upraveny jako stabilní ložnice. Vnitřní uspořádání i přes zastaralý nábytek vytváří velmi dobré provozní, bezpečnostní i hygienické podmínky pro plnění vzdělávacího programu školy. Jejich vybavení je účelné, díky tvořivosti a nápaditosti učitelek tvoří příjemné a podnětné prostředí. Postupně jsou doplňovány hračky, různé pomůcky, didaktická technika i různorodý materiál. Uloženy jsou přehledně, většinou v dosahu dětí, které si je přirozeně berou k činnosti. Dětské židličky a stoly ve třídách však svou velikostí dostatečně nezohledňují rozdílnou tělesnou výšku dětí. Učitelská i dětská knihovna je dobře vybavená a průběžně aktualizovaná. Škola je obklopena zahradou, vybavenou starými kovovými průlezkami, pískovišti a značně poškozeným brouzdalištěm. Obtížné je udržování zahrady v čistotě a pořádku, poněvadž ve volných dnech je, dle sdělení ředitelky, ničena cizími „návštěvníky“. Úpravy prostor, nákup hraček a pomůcek jsou prováděny promyšleně, v souladu s potřebami školy a jejími finančními možnostmi.

Materiálně-technické podmínky výchovně vzdělávací práce byly velmi dobré

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE V MATEŘSKÉ ŠKOLE

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

Základem plánování je pracovní verze školního vzdělávacího programu, která vychází z dokumentu „Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání“ (č.j. 14 132/01-22). Z jejího obsahu vzdělávání s názvem „Barevný svět“ i realizace vyplývá, že reaguje na současné vzdělávací trendy a potřeby v předškolní výchově. I když je v tomto zpracovaném materiálu zřejmá jistá neujasněnost - záměna podmínek a vzdělávacích cílů, přesto realizaci hlavních záměrů školy umožňuje. Na zkvalitňování vzdělávacího programu má pozitivní vliv jeho pravidelné vyhodnocování a vyhledávání dalších informací.

Realizace výchovně-vzdělávacího programu MŠ je v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.

Povinná dokumentace školy i dokumentace o průběhu výchovně-vzdělávací činnosti je vedena úplně a přehledně.

Naplňování výchovně vzdělávacích cílů se škola snaží sledovat formou týdenních a pololetních hodnocení i hospitační činností. Z jejich obsahu i zpracování je zřejmé, že má ředitelka vytvořen funkční systém. Získané informace poskytují poměrně kvalitní zpětnou vazbu a slouží pro plánování další činnosti školy.

Systém sledování a kontroly naplňování výchovně–vzdělávacích cílů je plně funkční a účinný.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

Spontánní a řízené činnosti

Plánování výchovně-vzdělávací práce vychází z vytvořeného školního vzdělávacího programu. Činnost byla ve všech třídách plánována do týdenních tematických celků. Plány však postrádaly větší promyšlenost z hlediska individuálních potřeb, možností a schopností dětí. Tato skutečnost vlastní realizaci výchovně-vzdělávacího procesu zásadním způsobem negativně neovlivňovala, protože celková organizace řízených a spontánních činností byla vhodně a citlivě přizpůsobena dětským potřebám.

Organizace spontánních i řízených činností i přechody mezi nimi během dne byly většinou nenásilné, navzájem se prolínaly. K plynulosti přispívala postupně podávaná svačina ve většině tříd. Děti si mohly vybírat mezi spontánní nebo skupinově řízenou činností a většinou, měly prostor pro volný pohyb. Učitelky zachovávaly potřebu dětí hrát si v průběhu celého dne a umožňovaly jim tak pracovat vlastním tempem. Metody a formy práce, které učitelky využívaly, poskytovaly dětem dostatečný prostor i svobodu v rozhodování a respektovaly jejich vývojové zvláštnosti. Při činnostech s dětmi byla využívána převážně skupinová forma práce, učitelky při nich prostřednictvím pracovních, výtvarných a dalších aktivit procvičovaly jejich dovednosti a znalosti. Prostředí tříd, dobrá připravenost i dostupnost hraček a pomůcek dávaly dostatek možností jak ke spontánním, tak k řízeným činnostem. Děti byly při hrách velmi aktivní, dokázaly v nich tvořivě uplatňovat své zkušenosti, dovednosti, nápady i fantazii. Učitelky do her zasahovaly jen málo a to pouze tehdy, aby pomohly radou a v případě nejistoty, či malé sebedůvěry dětí. Občas se jim dařilo využívat vzniklé situace k přirozenému, nenásilnému rozvíjení a obohacování dětských poznatků. Jejich přístup k dětem byl velmi vstřícný a ohleduplný. Děti měly dostatek příležitostí k verbálnímu uplatnění. Vzájemně mezi sebou komunikovaly a přirozeně navazovaly kontakt i s dospělými. I když třídy neměly stanoveny pravidla chování, konflikty většinou nevznikaly. Děti se vzájemně respektovaly a přirozeně si pomáhaly. Velmi hezké vztahy mezi dětmi a partnerský přístup většiny učitelek vytvářely příjemnou a uvolněnou atmosféru ve třídách. Jako méně výrazná a účinná se jevila motivace při řízených činnostech, která více vycházela z tematického zaměření týdenního plánu než z prožitků dětí. Připravená nabídka aktivit odpovídala spíše stanovenému tématu než daným cílům. Učitelky děti do řízených činností nenutily a neomezovaly je v jejich projevech. Jejich role v nich byla mnohem výraznější, než při spontánních aktivitách. Hodnocení dětí bylo převážně pozitivně laděné, mělo však spíše zevšeobecňující charakter místo konkrétního ocenění. Z hlediska psychohygieny děti pracovaly v klidném, světlém a čistém prostředí. Při výchovně-vzdělávací činnosti je režim dne uvolněný, respektuje dominantní úlohu dětské hry. Pevně je v něm stanoven dvouhodinový pobyt venku, tříhodinový interval mezi jídly, není však dodržena doba mezi dopolední svačinou a obědem. Zohledňuje uspokojování individuální potřeby spánku dětí, ale převážně u nejstarší věkové skupiny. Pitný režim je zaveden a v průběhu dne doplněn podáváním ovoce. Kultura stolování je na velmi dobré úrovni.

Spontánní a řízené činnosti byly hodnoceny jako velmi dobré.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací práce

Pohybové dovednosti včetně jemné motoriky byly u dětí většinou přiměřeně rozvinuté, ale nebyly zařazovány cíleně. Málo pozornosti bylo věnováno manipulačním dovednostem při zacházení s přiborem při obědě. V sebeobslužných dovednostech byly děti převážně samostatné. Při obědě je ale dospělí mnohdy zbytečně obsluhovali a to i v situacích, kdy mohly danou činnost provádět sami. Nedostatečně děti uplatňovaly zdvořilostní návyky, neboť učitelky byly málo důsledné v jejich vyžadování. Naopak při upevňování hygienických návyků byla jejich důslednost zřejmá. Pro komunikaci bylo ve třídách vytvářeno příznivé klima. Děti přirozeně komunikovaly mezi sebou i s dospělými, chovaly se přiměřeně sebevědomě a spokojeně, vzájemně si pomáhaly, zejména při společných hrách. Škola sice zajišťuje odbornou logopedickou péči dětem s narušenou komunikační schopností, ale vadná výslovnost přetrvává. Pestrá nabídka her, hraček a didaktického materiálu podporovala u dětí myšlenkové operace (skládání, třídění apod.). Ve spontánních hrách byl vytvořen dostatečný prostor pro rozvoj fantazie a představitivosti. Děti měly značné poznatky o přírodě, především o zvířatech.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací činnosti byly celkově velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- Název mateřské školy je ve Zřizovací listině a Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení není v souladu. MŠ zažádala o zařazení z důvodů změny (příspěvková organizace). K dnešnímu dni zatím nedostala odpověď.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. *Rozhodnutí* o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení Č.j.BM0001/598, ze dne 2. února 2000
2. *Rozhodnutí*, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení Č.j. OŠ/173/2002, ze dne 15. března 2002
3. *Zřizovací listina* ze dne 25. 10. 2002 s účinností dnem 1. 1. 2003
4. Personální dokumentace, doklady o nejvyšším ukončeném vzdělání pedagogů
5. Evidence dětí ve školním roce 2002/2003 - Evidenční listy pro děti v MŠ, rozhodnutí o přijetí do mateřské školy, seznamy dětí, zmocnění k odvádění dětí z MŠ, rozhodnutí o odkladu školní docházky, přehledy o docházce
6. Povolení výjimky z počtu dětí na třídu vystavené ředitelkou MŠ podle § 4 odst. 8 vyhlášky č.35/1992 Sb., o mateřských školách ze dne 28. 8. 2002
7. *Výkaz o mateřské škole Škol (MŠMT) V 1-01* podle stavu k 30. 9. 2002
8. *Koncepce mateřské školy*
9. *Školní vzdělávací program – pracovní verze*
10. *Závěry analýzy výchovně-vzdělávací práce*
11. *Hodnocení evaluace pedagogy a ředitelkou školy*
12. *Tematické a týdenní plány výchovně-vzdělávací práce tříd pro rok 2002/2003*
13. *Režim dne*

14. Podklady pro zpracování výroční zprávy o činnosti školy ve šk. roce 2001/2002
15. Plány a zápisy z kontrolní a hospitační činnosti
16. Zápisy z provozních a pedagogických rad
17. Plán dalšího vzdělávání učitelů ve školním roce 2002
18. Organizační řád Mateřské školy Brno, Tišnovská 169 s platností od 1.9.2002
19. Organizační zajištění chodu MŠ
20. Rozvrh pracovní doby ve školním roce 2002-2003 platný od 27. 1. 2003
21. Vnitřní řád MŠ Brno, Tišnovská 169, 614 00 Brno
22. Řád školy
23. Informační leták
24. Provozní řád
25. Řízení MŠ
26. Dokumentace BOZP
27. Jednací protokol
28. Kniha úrazů
29. Podkladová inspekční dokumentace – mateřské školy
30. Dotazník pro ředitele před inspekcí – mateřské školy
31. Dotazník pro rodiče – mateřské školy

ZÁVĚR

Přístup ředitelky školy a personální podmínky pozitivně ovlivňují průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce u dětí. Ředitelka svým otevřeným způsobem vedení a jasně stanovenými pravidly vytváří žádoucí atmosféru na škole. Pro sledování naplňování svých cílů si škola vytvořila evaluační systém, který si zatím ověřuje.

Prostředí školy, byť není zcela dořešeno optimální rozdělení tříd, přispívá k plnění vytvořeného „Programu školy“.

Pedagogické pracovnice se snaží o osobnostní rozvoj každého dítěte a začíná se jim to dařit. Vhodná organizace přechodu mezi řízenými a spontánními aktivitami, spolu s využitím aktivizujících metod a seberealizace dětí při hrách přispěly k jejich pozitivnímu hodnocení.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Ludmila Kamenská	L. Kamenská v.r.
Člen týmu	Mgr. Marie Koutná	Koutná Marie v.r.
Kontrolní pracovníci	Ing. Věra Gazárková	

V Břeclavi dne 20. března 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 4. 4. 2003

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu	Podpis
Jana Machovcová, ředitelka mateřské školy	Jana Machovcová v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný.</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání	Podpis příjemce nebo čj.

	inspekční zprávy	jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy: KÚ Jihomoravského kraje, odbor školství	2003-04-18	Č.j. 054 /2003
Zřizovatel Město Brno, MČ Brno- sever	2003-04-18	Č.j.055 /2003

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
	124 038/2003-11026	Připomínky nebyly podány